

Løsningsforslag til kapittel 4

Skatterett for økonomistudenter – oppgavesamling, 2. utgave

Med mindre annet er opplyst, er det anvendt regler, satser og beløpsgrenser for inntektsåret 2018.

Oppgave 4-1

Reglene om personinntekt er tatt inn i skatteloven kapittel 12. Hva som er personinntekt, fremgår av § 12-2. Det følger av § 12-2 første ledd bokstav a at fordel vunnet ved arbeid, jf. henvisningen til § 5-10, er personinntekt. Lønn som Renate har mottatt fra sin arbeidsgiver, er skattepliktig som fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Av bestemmelsen fremgår det at fordel vunnet ved arbeid omfatter blant annet lønn og feriepenger, jf. første ledd bokstav a. Både feriepengene og lønn er skattepliktig og inngår i personinntekten. Feriepengene var opptjent i 20X1, men utbetalt i 20X2. Etter hovedregelen i § 14-2 skal inntekter skattlegges i opptjeningsåret, men arbeidsinntekter skal likevel tidfestes etter kontantprinsippet, jf. § 14-3 første ledd. Utbetalt lønn og feriepenger utbetalt i 20X2 skal derfor tas med i skattepliktig inntekt for inntektsåret 20X2. Gaven på 25 000 kroner er ikke relevant ved beregning av personinntekt. Denne er skattefri for mottaker, jf. § 5-50. Samlet personinntekt fra arbeid for inntektsåret 20X2 for Renate:

a)

Mottatt bto. lønn	97 000
Mottatt feriepenger	8 200
Sum personinntekt fra arbeid	105 200

b) I tillegg til utbetalt lønn og feriepenger omfatter alminnelig inntekt renteinntektene, jf. § 5-1, jf. § 5-20. Renteinntekter tidfestes etter opptjeningsprinsippet, jf. § 14-2. Gave fra foreldrene er skattefri, jf. § 5-50 tredje ledd. Renate har krav på minstefradrag i lønnsinntekt, jf. § 6-30. I SSV er det fastsatt minimumsstørrelse og maksimumsstørrelse for minstefradraget. For inntektsnivå hvor beløpsgrensene i SSV ikke er avgjørende for minstefradragets størrelse, finner vi minstefradraget ved å multiplisere skattepliktig inntekt fra arbeid med 45 %, jf. § 6-32 første ledd bokstav a. Se SSV § 6-1 og skatteloven § 6-32 første ledd bokstav c.

Mottatt bto. lønn	97 000
Mottatt feriepenger	8 200
Renteinntekt	1 340
Minstefradrag	(47 340)
Alminnelig inntekt i 20X2	59 200

c) Ved beregningen av inntektsskatt på alminnelig inntekt vil Renate ha krav på et personfradrag etter § 15-4, jf. SSV § 6-3.

Alminnelig inntekt	59 200
Personfradrag	(54 750)
Beregningsgrunnlag for skatt på alm. inntekt	4 450
Skattesats	23 %
Skatt på alminnelig inntekt	1 024
Trygdeavgift, 8,2 % av personinntekt fra arbeid	8 626
SUM inntektsskatt	9 650

Renates personinntekt er grunnlaget for beregningen av trinnskatt og trygdeavgift, jf. § 12-1. Trinnskatt beregnes kun av personinntekt som overstiger 169 000 kroner, jf. SSV § 3-1. Renate skal betale trygdeavgift med 8,2 % av personinntekt fra arbeid, jf. avgiftsvedtaket § 7. Det skal ikke betales trygdeavgift når inntekten er inntil 54 650 kroner, jf. folketrygdloven § 23-3 tredje ledd. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 % av den del av inntekten som overstiger 54 650 kroner. Dette utgjør for Renate $(105\,200 - 54\,650) \times 25\% = 12\,638$ kroner. Beregnet trygdeavgift etter hovedregelen med 8,2 %, jf. avgiftsvedtaket § 6 gir et lavere beløp, og begrensingsregelen kommer derfor ikke til anvendelse.

d) Renates skatteoppgjør:

Beregnet skatt for 20X2	9 650
Sum forskuddstrekk for 20X2	(27 000)
Skatt til gode, som utbetales i 20X3	17 350

Se nærmere regler om skatteoppgjør i skattebetalingsloven og skattebetalingsforskriften.

e) Renate har krav på rentegodtgjørelse etter reglene i skattebetalingsloven § 11-5 andre ledd. Beregning av rentene fremgår av bestemmelsen. Se også skattebetalingsforskriften § 11-5-2. Nærmere opplysninger er også gitt her: <https://www.skatteetaten.no/satser/rentesatser-pa-tilgodebelop-restskatt-og-resterende-skatt/>

f) Rente ved tilbakebetaling av skatt etter avregning er ikke skattepliktig inntekt, jf. § 5-60.

g) I 20X3 har Renate mottatt lønn med 186 000 kroner og feriepenger med 9 894 kroner. Samlet personinntekt, jf. § 12-2 første ledd bokstav a, er dermed **195 894 kroner**.

h) Ved beregning av alminnelig inntekt vil lønnsinntekt, feriepenger og renteinntekter være med som skattepliktig inntekt, jf. § 5-1 og §§ 5-10 og 5-20. Rentene på studielånet er fradragsberettiget etter § 6-40. Etter hovedregelen i § 14-2 skal rentekostnader tilfesteres til det inntektsåret da rentene er påløpt, men det følger av § 14-2 tredje ledd at renter av gjeld til Statens lånekasse for utdanning tilfesteres etter kontantprinsippet i § 14-3. Gjeldsrentene kommer dermed til fradrag i det inntektsåret rentekostnadene er betalt, jf. § 14-3 tredje ledd. Minstefradraget beregnes ved å multiplisere skattepliktig inntekt fra arbeid med 45 %, jf. § 6-32 første ledd bokstav a. Deretter må vi sjekke om beløpsgrensene i SSV § 6-1 får betydning, jf. skatteloven § 6-32 første ledd bokstav c.

Mottatt bto. lønn	186 000
Mottatt feriepenger	9 894
Renteinntekt	960

Rentefradrag - renter på studielån	(3 800)
Minstefradrag	(88 152)
Alminnelig inntekt i 20X2	104 902

i) Skatteberegning

Ved beregning av skatt på alminnelig inntekt, har en personlig skattepliktig krav på et personfradrag, jf. § 15-4, og SSV § 6-3. Skattesatsen er 23 % jf. SSV § 3-2 og § 3-8 (fellesskatt, + skatt til fylkeskommunen + skatt til kommunen).

Av personinntekt skal det svares trinnskatt, jf. skattevedtaket § 3-1.

Av personinntekten skal det også beregnes trygdeavgift. Personinntekt som består av arbeidsinntekt, jf. skatteloven § 12-2 bokstav a, skal skattlegges med mellomomsats, jf. folketrygdloven § 23-3. Mellomsatsen finner vi i Stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 7. Skattesatsene finner du også ved å slå opp på Skatteetatens websider: <https://www.skatteetaten.no/no/Tabeller-og-satser/>

Alminnelig inntekt	104 902
Personfradrag	(54 750)
Beregningsgrunnlag for skatt på alm. inntekt	50 152
Skattesats	23 %
Skatt på alminnelig inntekt	11 535
Trygdeavgift, 8,2 % av personinntekt fra arbeid	16 063
Trinnskatt, trinn 1	377
SUM inntektsskatt	27 975

Oppgave 4-2

- a) Knut har mottatt lønn i 20X1 på 673 000 kroner. Lønn er skattepliktig for mottaker, jf. § 5-1, jf. § 5-10. I tillegg disponerer Knut firmabil. Fri bruk av arbeidsgivers bil er en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid, se § 5-10. Av bestemmelsens første ledd a fremgår det at fordel vunnet ved arbeid omfatter blant annet godtgjørelser som nevnt i § 5-11 og § 5-12. Paragraf 5-12 gjelder naturalytelse, dvs. økonomiske fordeler som ytes i annet enn kontanter. Fordel ved bruk av arbeidsgivers bil fastsettes etter reglene i § 5-13, se også FSFIN § 5-13. Knut disponerer en personbil. Fordelen skal fastsettes med utgangspunkt i bilens listepris som ny. Fordelen settes til 30 % av listeprisen inntil beløpsgrense som årlig fastsettes i FSSD § 5-13-1, og med 20 % av overskytende del av listeprisen. Her har vi brukt beløpsgrensen for inntektsåret 2018.

30 % av listepris inntil 303 900	91 170
20 % av listepris fra 303 900	59 220
Sum fordel av fri bil fra arbeidsgiver	150 390
Mottatt lønn	673 000
Sum fordeler vunnet ved arbeid	823 390

Beløpet skattlegges som personinntekt fra arbeid og inngår i beregning av Knuts alminnelige inntekt for 20X1.

- b) Hjemmel for plikt til å beregne arbeidsgiveravgift finner vi i folketrygdloven § 23-2. Arbeidsgiveren skal beregne og betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse til

ansatte. Arbeidsavgiften beregnes i prosent av det beløpet som arbeidsgiver plikter å innberette som lønn og annen godtgjørelse etter reglene i skattebetalingsloven. Satsene for arbeidsgiveravgift fremgår av det årlige avgiftsvedtaket fra Stortinget. Av § 3 fremgår det at satsen i sone 1 er 14,1 %.

Innberetningspliktig lønn og naturalytelser	823 390
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %
Arbeidsgiveravgift for 20X1	116 098

- c) Arbeidsgivers fradragrett for personalkostnader fremgår av § 6-1. Arbeidsgiver kan også kreve fradrag for arbeidsgiveravgift, jf. § 6-15. Arbeidsgiver kan kreve fradrag for personalkostnadene i det året kostnadene er påløpt, jf. § 14-2. Arbeidsgiver kan kreve fradrag i 20X1 for både avsetning feriepenger og påløpt arbeidsgiveravgift på påløpte feriepenger.

Fradragsberettiget personalkostnad:	
Lønnskostnader	673 000
Avsatte feriepenger	80 760
Arbeidsgiveravgift på lønn og naturalytelser	116 098
Avsatt a.g.a. på avsatte feriepenger	11 387
Sum fradragsberettigede kostnader	881 245

Merk at beregnet fordel for arbeidstaker vedrørende firmabil, ikke er en kostnad for arbeidsgiver. Ved beregning av alminnelig inntekt hos arbeidsgiver, kan arbeidsgiver kreve fradrag for de faktiske kostnadene knyttet til bilen (drivstoff, olje, vedlikehold, forsikring og saldoavskrivninger). Fradrag for faktiske bilkostnader kommer i tillegg til de fradragsberettigede personalkostnadene som er beregnet over.

Oppgave 4-3

- a) Enhver fordel vunnet ved arbeid er skattepliktig inntekt for mottaker, jf. § 5-1, § 5-10 og § 5-12. At Marte har fått kjøpe bilen med 75 000 kroner i rabatt, skyldes arbeidsforholdet. Dermed er besparelsen Marte har oppnådd en økonomisk fordel vunnet ved arbeid. Marte må ta med 75 000 kroner som arbeidsinntekt i sin alminnelige inntekt. Tilsvarende beløp må tas med i personinntekt fra arbeid, jf. § 12-2 første ledd bokstav a.
- b) Arbeidsavgiften beregnes i prosent av det beløpet som arbeidsgiver plikter å innberette som lønn og annen godtgjørelse etter reglene i skattebetalingsloven, jf. folketrygdloven § 23-2. Rabatten på bilen inngår i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Satsene for arbeidsgiveravgift fremgår av det årlige avgiftsvedtaket fra Stortinget. Av § 3 fremgår det at satsen i sone 1 er 14,1 %. Arbeidsgiver må derfor betale $75\,000 \times 14,1\% = 10\,575$ kroner.
- c) Selv om Geir benytter telefonen og nettbrettet både i jobben og til private formål, er det ikke praksis for å skattlegge arbeidstaker for å ha mottatt dette utstyret fra arbeidsgiver. Se også skatteloven § 5-15 andre ledd og FSFIN § 5-15-4. Når abonnement betales av arbeidsgiver, skal arbeidstaker få et tillegg i sin arbeidsinntekt fastsatt som et sjablonbeløp, jf. skatteloven § 5-12

femte ledd. Dette tillegget dekker ifølge Skatte-ABC også arbeidsgivers eventuelle kostnader til installasjon av elektronisk kommunikasjonsutstyr. Se for øvrig FSFIN § 5-11-10 og § 5-12C, samt FSSD § 5-12. Beløpet har de siste årene (2018) vært 4 392 kroner, som beskattes som arbeidsinntekt hos arbeidstaker.

- d) Arbeidsgiver må ta med sjablongbeløpet i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift. Arbeidsgiver kan kreve fradrag for de faktiske kostnadene og arbeidsgiveravgiftsbeløpet ved beregning av sin alminnelige inntekt, jf. skatteloven § 6-1.
- e) Gratis lunsj på arbeidsteden er i utgangspunktet en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Det er en naturalytelse, jf. § 5-12. Av § 5-12 tredje ledd fremgår det at fordel ved helt eller delvis fri kost settes til den verdien som er lagt til grunn ved forskuddstrekket. Med hjemmel i skattebetalingsloven § 5-8, jf. skattebetalingsforskriften § 5-8-10 har Skattedirektoratet fastsatt satser for verdien av fri kost og losji ved beregning av forskuddstrekk og ved skattefastsettingen.

Det må foretas en sonndring mellom arbeidsgivers dekning av fri lunsj, som er en skattepliktig naturalytelse, og rimelige velferdstiltak, som er skattefrie, jf. skatteloven § 5-15. Av FSFIN § 5-15-6 første ledd fremgår det at velferdstiltak for alle eller en betydelig gruppe av ansatte i bedriften, som for eksempel rimelig mat i bedriftskantine, ikke regnes som skattepliktig inntekt for arbeidstaker. Arbeidsgivers dekning av kostnader til frukt, juice, melk, kaffe, te eller lignende er et velferdstiltak som anses rimelig, jf. Skatte-ABC. Subsidiert av kantine ellers er også et velferdstiltak. Arbeidsgivers subsidiert av kantine anses som et rimelig velferdstiltak så lenge de ansattes egenbetaling dekker arbeidsgivers selvkost for råvarene. Der fordelene er beskjedne fordi den f.eks. bare består i oppskåret brød og pålegg uten nevneverdige kostnader til tilberedning, anses ordningen som rimelig velferdstiltak, selv om egenbetalingen ikke dekker arbeidsgivers selvkost fullt ut, se URD 4. november 1999 (Jæren herredsrett) i Utv. 2000/108.

Vi forutsetter at de ikke har bedriftskantine. Er fordelene de ansatte får ved fri lunsj beskjedne fordi den bare består i oppskåret brød og pålegg uten nevneverdige kostnader til tilberedning, vil dette måtte anses som et rimelig velferdstiltak. Fordelene ved fri lunsj er dermed heller ikke skattepliktig inntekt, jf. FSFIN § 5-15-6 første ledd.

Oppgave 4-4

- a) Personinntekt omfatter fordel vunnet ved arbeid etter § 5-10, jf. § 12-2 første ledd bokstav a. Som skattepliktig fordel anses enhver fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1. Fordel vunnet ved arbeid omfatter blant annet lønn, honorar, feriepenge og annen godtgjørelse vunnet ved arbeid, jf. § 5-10 første ledd bokstav a, herunder provisjonsinntekt og rabatt på kjøp av bil som er oppnådd som følge av arbeidsforhold. Tidfestingen av alle former for skattepliktig arbeidsinntekt følger kontantprinsippet, jf. § 14-3.

Det er en viss adgang til å motta personalrabatt skattefritt. Vilårene for skattefri personalrabatt er at

- Rabatten må anses rimelig.
- Ytelsen/varen produseres eller omsettes i arbeidsgiverens virksomhet.
- Ytelsen/varen må anses å dekke vanlig privat forbruk.

Se for øvrig FSFIN § 5-15-3 og beskrivelse av reglene i Skatte-ABC. Det følger av Skatte-ABC at rabatten normalt ikke må være større enn det som gis storkunder. Dersom rabatten ikke oppfyller vilkårene for skattefrihet for mottaker, blir hele rabatten skattepliktig fordel vunnet ved arbeid. Her utgjør rabatten 40 %. Det er klart at vilkårene for skattefri personalrabatt ikke er oppfylt.

Når Ola får kjøpe en bil fra sin arbeidsgiver til et vederlag som er lavere enn antatt markedsverdi for bilen på kjøpstidspunktet, oppnår Ola en økonomisk fordel. Fordi fordelene er oppstått ved en kjøpsavtale med Olas arbeidsgiver, har fordelene tilstrekkelig tilknytning til Olas ansettelsesforhold og er dermed en fordel vunnet ved arbeid, som er skattepliktig etter § 5-1. Skattepliktig fordel for Ola blir dermed 100 000 kroner.

Olas personinntekt fra arbeidsforholdet:

Lønn	600 000
Provisjon	200 000
Fordel v/rimelig kjøp av bil	100 000
Sum	900 000

- b) Ved beregning av alminnelig inntekt har Ola krav på minstefradrag etter § 6-30. Ola har så høy lønnsinntekt at minstefradraget settes til maksimalt fradrag, se § 6-32 og SSV § 6-1.

Sum fordeler vunnet ved arbeid	900 000
Minstefradrag	(97 610)
Alminnelig inntekt	802 390

Oppgave 4-5

- a) I utgangspunktet vil enhver fordel i et ansettelsesforhold være skattepliktig som fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Dekning av kostnader til utdanning er en naturalytelse etter § 5-12. Paragraf 5-15 har regler som innebærer at enkelte ytelser i arbeidsforhold likevel ikke regnes som skattepliktig inntekt for arbeidstakeren. Av bestemmelsens andre ledd fremgår det at departementet kan bestemme at mindre naturalytelser og andre mindre fordeler skal være skattefrie innenfor fastsatte rammer. Det fremgår også i siste punktum at ytelse i form av utdanning i arbeidsforhold er skattefri etter nærmere regler gitt av departementet. Disse reglene finner vi i FSFIN § 5-15 B – Særlig om fri utdanning.

Av FSFIN § 5-15-12 fremgår det at skattefritaket gjelder utdanning som gir kompetanse som kan benyttes i nåværende eller fremtidig arbeid hos nåværende arbeidsgiver, jf. § 5-15-12 første ledd bokstav a, eller dekkes i forbindelse med opphør av arbeidsforhold og gir kompetanse som kan nyttes ved søking av nytt arbeid hos annen arbeidsgiver, jf. § 5-15.12 første ledd bokstav b. For Stine er vilkårene i bokstav a oppfylt. Stine skal få dekket kostnader til ekstern utdanning, jf. FSFIN § 5-15-4. Se også definisjonen av intern utdanning i FSFIN § 5-15-13 andre ledd. Av § 5-15-4 andre ledd fremgår det at ytelsen anses om skattefri dersom utdanningen er beregnet til normalt å skulle gjennomføres på inntil fire semestre, maksimalt 20 måneder, ved full tids studium. Stines utdanning skal gjennomføres i løpet av ett år, og vilkåret er derfor oppfylt.

De kostnadene som er omfattet av skattefritaket, fremgår av FSFIN § 5-15-11. Skattefritaket omfatter både dekning av kostnader til undervisning, eksamensavgift, skolebøker og annet

materiell knyttet til utdanningen, dekning av kostnader til reise til undervisningsstedet, og merkostnader til opphold utenfor hjemmet.

Arbeidsgivers dekning av kostnader til fri utdanning er omfattet av skattefritaket i FSFIN § 5-15 B og medfører derfor ingen skattepliktig fordel for Stine.

- b) Fradragsretten for kostnader fremgår av hovedregelen i skatteloven § 6-1. Kostnader til grunnutdanning og videreutdanning anses ikke pådratt i forbindelse med erverv av skattepliktig inntekt, og utdanningskostnader er i utgangspunktet ikke fradragsberettiget. Fradragsretten for kostnader til utdanning avhenger av om det gjelder kostnader til å oppnå en bestemt grad/kompetanse eller om det gjelder kostnader til å vedlikeholde en allerede oppnådd grad/kompetanse. Kostnader til å oppnå en bestemt grad/kompetanse, dvs. kostnader til grunn- eller videreutdanning, er ikke fradragsberettiget. Unntak gjelder dersom kostnadene er pådratt for å beholde en stilling som vedkommende allerede har. Stines kostnader er kostnader pådratt til en videreutdanning for å oppnå en bestemt grad/godkjenning som hun ikke har fra før av, og hun har derfor ikke fradragsrett for pådratte utdanningskostnader.

Oppgave 4-6

- a) Reglene om arbeidsgivers plikt til å foreta forskuddstrekk er gitt i skattebetalingsloven kapittel 5, med nærmere bestemmelser i skattebetalingsforskriften § 5-6-11 og § 5-6-12. Hvilke ytelser arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk i, står i skattebetalingsloven § 5-6 første ledd. Av andre ledd fremgår det at i utgangspunktet er godtgjørelse til dekning av kostnader i forbindelse med utførelse av arbeid er trekkpliktig, selv om ytelsen ikke er skattepliktig for mottaker, jf. skatteloven § 5-11 andre ledd.

Det skal ikke foretas forskuddstrekk ved utbetaling av bilgodtgjørelse når godtgjørelsen utbetales som kilometergodtgjørelse etter Skattedirektoratets forskuddssatser og i samsvar med legitimasjonskravene i bestemmelsen, jf. skattebetalingsforskriften § 5-6-12 femte ledd. Legitimasjonskravene innebærer at arbeidstakeren plikter å utarbeide en reiseregning i samsvar med kravene i § 5-6-12 sjette ledd. Satsen for skattefri bilgodtgjørelse finner du blant annet her: <http://www.skatteetaten.no/no/Tabeller-og-satser/Bilgodtgjorelse-kilometergodtgjorelse/>. Så langt arbeidsgiver beregner godtgjørelse etter en sats som er høyere enn den skattefrie satsen, skal differansen inngå i grunnlaget for forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift.

Utgiftsgodtgjørelse til kost til arbeidstaker som på grunn av arbeidet må bo utenfor sitt hjem, herunder ved tjenestereiser med overnatting, er fritatt for forskuddstrekk når arbeidstakeren utarbeider en reiseregning og godtgjørelsen er ikke overstiger Skattedirektoratets forskuddssatser, jf. § 5-6-12 første og tredje ledd.

Reglene om beregning av arbeidsgiveravgift står i folketrygdloven § 23-2. Av tredje ledd fremgår det at det skal beregnes arbeidsgiveravgift av utgiftsgodtgjørelser i samme utstrekning som det skal beregnes forskuddstrekk i utbetalte godtgjørelser. Når det ikke skal foretas forskuddstrekk i godtgjørelsene, skal godtgjørelsene heller ikke inngå i grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift.

Det skal foretas forskuddstrekk og beregning av arbeidsgiveravgift av bilgodtgjørelsen i det omfang den overstiger Skattedirektoratets sats, som for 2018 var 3,50 kroner per kilometer. Det blir ikke forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift på kostgodtgjørelsen.

- b) Av skatteloven § 5-11 fremgår det at utgiftsgodtgjørelser er ytelser som en arbeidstaker mottar til dekning av kostnader i forbindelse med utførelse av arbeid. Av andre ledd fremgår det at utgiftsgodtgjørelse er skattepliktige så langt ytelsen gir overskudd etter dekning av kostnader i forbindelse med arbeid, eller godtgjørelsen dekker private kostnader. I FSFIN § 5-11 og § 5-15 er det gitt nærmere regler og unntak.

Mottatt kostgodtgjørelse som er utbetalt i samsvar med fastsatte satser for tjenestereise med overnatting innenlands er skattefri dersom skattyter sannsynliggjør at hun har overnattet på hotell eller lignende. For at utbetaling av godtgjørelse til overnatting skal være skattefri, må skattyter dokumentere pådratte kostnader. Bilgodtgjørelse er ikke skattepliktig inntekt dersom godtgjørelsen er utbetalt som kilometergodtgjørelse etter satser fastsatt av Skattedirektoratet, jf. FSFIN § 5-15-8. I tillegg må legitimasjonskravene i skattebetalingsloven § 5-6-12 sjette ledd være oppfylt. Legitimasjonskravene medfører at det må utarbeides en oppstilling (reiseregning) hvor blant annet en fremstilling av reiseruten og totalt kjørt distanse skal fremgå.

Oppgave 4-7

- a) Når den ansatte får dekket utgifter til drosje av sin arbeidsgiver, vil dette i utgangspunktet være en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Av § 5-15 andre ledd fremgår det at departementet kan bestemme at mindre naturalytelser og andre mindre fordeler skal være skattefrie innenfor fastsatte rammer, og kan herunder fastsette beløpsgrenser. Reglene er inntatt i FSFIN § 5-15. Av FSFIN § 5-15-6 femte ledd fremgår det at arbeidsgivers dekning av reise mellom hjem og arbeidssted, ikke regnes som skattepliktig inntekt når reisen skyldes ekstraordinære forhold i arbeidet. Ved vurderingen legges det vekt på om reisen er uforutsigbar, om den skjer til uvanlig tid eller under tidsnød etter forsinkelse på arbeidsstedet, og om alternativ transport ikke finnes. Det kan også legges vekt på behov for skjermet transport (sikkerhetskjøring.)

Det er vel her mest nærliggende å konkludere med at arbeidsgivers dekning av Gros drosjekostnader omfattes av skattefritaket, fordi reisene skjer til uvanlig tid, samtidig som det er et visst behov for skjermet transport. Fordelen er ikke skattepliktig inntekt for Gro.

- b) Dersom Gro velger å dekke kostnadene selv, får hun ikke fradrag for kostnadene ut over fradraget for reisekostnader hjem – arbeid etter § 6-44.

Oppgave 4-8

- a) Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1, jf. § 5-10. Når arbeidstakeren mottar en fordel i form av fri bruk av bolig stilt til disposisjon av arbeidsgiver, er dette en skattepliktig naturalytelse, jf. § 5-12 første ledd. Som hovedregel skal naturalytelser verdsettes til omsetningsverdi, jf. § 5-12 andre ledd, jf. § 5-3.

- b) Fordel ved fri bolig fastsettes individuelt av skattemyndighetene på forskuddsstadiet etter krav fra arbeidsgiver, se skattebetalingsforskriften § 5-8-20. Fordelen fastsettes mest mulig i overensstemmelse med hva leieverdien er for tilsvarende boliger på stedet (markedsleie). Når boligen tidligere er leid ut til eksterne leietakere, vil avtalt leie på 20 000 kroner per måned legges til grunn som markedsleie.
- c) Petter har en arbeidsinntekt på 1 100 000 kroner. I tillegg kommer fordel av fri bolig med 20 000 x 12 = 240 000 kroner. Samlet fordel vunnet ved arbeid utgjør dermed 1 340 000 kroner.

Dersom vi legger til grunn at Petter ikke har andre fradrag enn minstefradrag, kan skattegrunnlag og skatt beregnes slik:

Skattepliktig fordel vunnet ved arbeid (personinntekt)	1 340 000
Minstefradrag	(97 610)
Alminnelig inntekt	1 245 250
Personfradrag	(54 750)
Beregningsgrunnlag skatt på alminnelig inntekt	1 192 100
Skatt på alminnelig inntekt	274 183
Trinnskatt - trinn 1	965
Trinn 2	11 885
Trinn 3	45 136
Trinn 4	58 204
Trygdeavgift beregnet med mellomomsats	109 880
Sum skatt og trygdeavgift	500 253

Vi ser at de øverste kronene av den skattepliktige inntekten skatlegges både med satsen for alminnelig inntekt, trinnskatt i trinn 4 og trygdeavgift, det vil si $23 + 15,4 + 8,2 = 46,6\%$. På grunn av boligen øker Petters skatt med $240\ 000 \times 46,6\% = 111\ 840$ kroner.

- d) Reglene om forskuddstrekk finner vi i Skattebetalingsloven. Se loven § 5-6 første ledd bokstav a, hvor det fremgår at det skal foretas forskuddstrekk i skattepliktig lønn og andre ytelser som omfattes av skatteloven § 5-10. Fri bolig er en naturalytelse som verdsettes individuelt av skattemyndighetene, se skattebetalingsforskriften § 5-8 C. Leieverdien tas med i beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk fra og med første hele måned etter at arbeidsgiveren har mottatt melding om skattekontorets avgjørelse om verdsettelse av fordelene, jf. § 5-8-23.

Reglene om beregning av arbeidsgiveravgift er inntatt i folketrygdloven – se § 23-2. Av tredje ledd fremgår det at naturalytelser skal tas med i beregningsgrunnlaget for arbeidsgiveravgift i samme utstrekning som naturalytelsen skal tas med ved beregning av forskuddstrekk.

Oppgave 4-9

- a) **Lønn, bonus og feriepenger** er skattepliktig fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1 og § 5-10. Fordel vunnet ved arbeid beskattes både som alminnelig inntekt og personinntekt, jf. § 5-10 og § 12-2. Arbeidsinntekt tidfestes etter kontantprinsippet, jf. § 14-3. Geir har mottatt følgende kontantytelser som er skattepliktig fordel vunnet ved arbeid og tidfestet til inntektsåret 20X2:

Lønnsinntekt	800 000
--------------	---------

Feriepenger	76 500
Resultatbonus	200 000
Sum	1 076 500

Privat bruk av arbeidsgivers bil: Privat bruk av arbeidsgivers bil er en skattepliktig naturalytelse, jf. § 5-10 først ledd bokstav a og § 5-13. Siden det er blitt skiftet bil i løpet av inntektsåret, må det beregnes en fordel både for ny og gammel bil, jf. FSFIN § 5-13-7 andre ledd.

Bilen som Geir Olsen benytter frem til i august 20X2 er en personbil med listepris som ny, inkludert ekstrautstyr på 420 000 kroner. Bilen ble anskaffet tidlig i januar i år 20X2. 15. januar i 20X2 ble det satt inn ny motor- og kupévarmer i bilen. Av FSFIN § 5-13-4 fremgår det at listeprisen for bilen skal tillegges listepris for ekstrautstyr som ikke har verdi for yrkesbruken. Dersom det ikke foreligger listepris for ekstrautstyret, skal reell anskaffelseskost tillegges. Bilens listepris skal dermed tillegges anskaffelsesprisen på motor- og kupévarmeren med 9 000 kroner. Listeprisen utgjør dermed 429 000 kroner.

Det skal fastsettes en sjablongmessig fordel for privat bruk etter skatteloven § 5-13. Grensebeløpet for inntektsåret i 2018 er på 303 900, jf. FSSD § 5-13-1.

	Gammel bil	Ny bil
30 % av listepris inntil 303 900	91 170	91 170
20 % av listepris fra 303 900	25 020	59 220
Sum fordel av fri bil fra arbeidsgiver - helårsvirkning	116 190	150 390
Andel av året	7/12	5/12
Beregnet skattepliktig fordel for Geir	67 778	62 663

Skattepliktig fordel av å disponere arbeidsgivers bil privat på til sammen 130 440 kroner inngår både i alminnelig inntekt og personinntekt.

Elektroniske kommunikasjonstjenester: Arbeidsgivers dekning av kostnader til elektroniske kommunikasjonstjenester er skattepliktig fordel for ansatte, jf. § 5-10 første ledd bokstav a og § 5-12 femte ledd. Skattepliktig fordel beregnes etter FSFIN § 5-12-20 til § 5-12-24. Skattepliktig fordel utgjør 4 392 kroner, jf. FSFIN § 5-12-21 andre ledd. (Det er benyttet sats for inntektsåret 2018).

Kjøp av opsjoner: Det er opplyst at opsjonspremien var 10 kroner. Dersom denne var lavere enn markedsverdien på kjøpstidspunktet, forelå det en fordel vunnet ved arbeid. I § 5-14 er det gitt spesialregler om beskatning av opsjoner i arbeidsforhold når opsjoner utøves eller realiseres på annen måte. Regelen forstås slik at det ikke skal foretas beskatning av fordel vunnet ved arbeid ved tildeling eller kjøp av opsjoner i arbeidsforhold.

Utøvelse av opsjoner: Fordel ved anvendelse av opsjoner i arbeidsforhold til kjøp av aksjer til en lavere pris enn markedspris i selskapet man er ansatt i, er en skattepliktig naturalytelse, jf. § 5-10 første ledd bokstav a og § 5-14 tredje ledd. Se også nærmere regler i FSFIN. Opsjonene beskattes ikke på ervervstidspunktet, men på utøvelsetidspunktet, det vil si når opsjonene benyttes til å kjøpe aksjer. Dette gjelder med mindre beskatningen av fordelen vunnet på tegningstidspunktet kan utsettes ytterligere ved anvendelse av reglene om opsjoner i små oppstartselskap i fjerde ledd. Vi legger til grunn at Geirs arbeidsgiver ikke er oppstartselskap. Geir benytter opsjonene i samme år som opsjonene er ervervet. Fordelen som er oppnådd på

grunn av arbeidsforholdet, skal derfor tas med i Geirs skattepliktige arbeidsinntekt i 20X2. Vi legger til grunn at ordningen med opsjoner i arbeidsforhold ikke er en generell ordning for alle ansatte i selskapet. Det blir da ikke noe fradrag for skattefritt beløp, jf. FSFIN § 5-14-10.

Markedsverdi per aksje 01.09.20X2	300
Avtalt innløsningspris (opsjonen)	200
Opsjonens verdi ekskl opsjonspremie og omkostninger	100
Betalt vederlag for opsjonen (opsjonspremie)	10
Kjøpsomkostninger (500 / 10 000)	0,05
Skattepliktig fordel per stk.	89,95

Rett til å kjøpe 10 000 aksjer innebærer dermed til sammen 899 500 kroner i skattepliktig fordel, som beskattes når retten utøves ved å kjøpe aksjene, jf. § 5-14.

Samlet utgjør de aktuelle fordelene opptjent i arbeid og tidfestet til inntektsåret 20X2 følgende beløp:

Kontantytelser	1 076 500
Fordel av privat bruk av arbeidsgivers bil	130 440
Fordel - utøvelse av opsjoner	899 500
Fordel - elektroniske kommunikasjonstjenester	4 392
Sum skattepliktig arbeidsinntekt (personinntekt)	2 110 832

Beløpet inngår i alminnelig inntekt og skattlegges også som personinntekt fra arbeid.

Skattemessig er Geir nå likestilt med andre som har kjøpt aksjer i selskapet samme dag for 300 kroner per aksje. Det vil si at ved eventuelt senere skattepliktig salg av aksjene, kan Geir legge til grunn 300 kroner som sin skattemessige inngangsverdi per aksje, se § 10-32.

- b) Selskapet ligger i arbeidsgiveravgiftssone I, jf. vedtak om fastsetting av avgifter med mer til folketrygden §§ 2 og 3. Arbeidsgiveravgiftssatsen er 14,1 %. Alle typer lønn er grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift, jf. folketrygdløven § 23-2 første ledd. Også trekkpliktige naturalytelser inngår i arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget, jf. tredje ledd.

Beløpene som skal beregnes ut fra arbeidsgiveravgiftsgrunnlag innberettet via a-melding for 20X2, blir til sammen: $1\,076\,500 \times 14,1\% = 151\,787$ kroner. Dette utgjør summen som skal betales av arbeidsgiver for termin 1 – 6 for 20X2 beregnet på grunnlag av kontantytelser til Geir.

Arbeidsgiver skal foreta forskuddstrekk i utbetalt lønn og bonus, jf. skattebetalingsloven § 5-6. Arbeidsgiver skal ikke foreta forskuddstrekk i lovbestemt feriegodtgjørelse som utbetales året etter opptjeningsåret, jf. skattebetalingsloven § 5-7. Feriepenger som utbetales inngår i arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget.

Arbeidsgiveravgift for 20X2 knyttet til firmabil stilt til rådighet for Geir:

$130\,440 \times 14,1\% = 18\,392$ kroner. Arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk i skattepliktig fordel, jf. skattebetalingsloven § 5-6 og skattebetalingsforskriften § 5-8-11.

Fordel ved elektronisk kommunikasjon: Arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk, jf. skattebetalingsloven § 5-6 og skattebetalingsforskriften § 5-8-14. Fordelen inngår i grunnlaget for beregning av arbeidsgiveravgift, jf. folketrygdloven § 23-2 tredje ledd. Arbeidsgiveravgiften utgjør $4\,392 \times 14,1\% = 619$ kroner.

Anvendelse av opsjoner i arbeidsforhold: Fordel ved opsjoner i arbeidsforhold er grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift, jf. folketrygdloven § 23-2 tredje ledd. Naturalytelsen er trekkpliktig, jf. skattebetalingsloven § 5-6. Arbeidsgiveravgift: $899\,500 \times 14,1\% = 126\,830$ kroner.

Samlet arbeidsgiveravgift på ytelsene som innberettes i 20X2:

$2\,110\,832 \times 14,1\% = \mathbf{297\,627}$ kroner.

I finansregnskapet vil arbeidsgiver kostnadsføre arbeidsgiveravgift knyttet til alle påløpte arbeidsgiveravgiftspliktige ytelser til ansatte. Arbeidsgivers regnskapsmessige kostnad til arbeidsgiveravgift for 20X2 knyttet til Geirs arbeidsforhold blir slik:

Arbeidsgiveravgift på lønn: $800\,000$ kroner $\times 14,1\% = 112\,800$ kroner.

Arbeidsgiveravgift på påløpte feriepenger i 20X2: $81\,600$ kroner $\times 14,1\% = 11\,506$ kroner.

Arbeidsgiveravgift på påløpt resultatbonus i 20X2: $150\,000$ kroner $\times 14,1\% = 21\,150$ kroner.

I tillegg kommer arbeidsgiveravgift på opsjoner med $126\,830$ kroner og på elektroniske kommunikasjonstjenester med 619 kroner, samt arbeidsgiveravgift på fri bil med $18\,392$ kroner.

Estimert samlet fradragsberettiget kostnad, jf. § 6-1 og § 6-15, i form av arbeidsgiveravgift blir dermed **291 297 kroner**.

Oppgave 4-10

Velferdstiltak i arbeidsforholdet er i utgangpunktet en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Departementet kan i forskrift bestemme at mindre naturalytelser og andre mindre fordeler skal være skattefrie, jf. § 5-15 andre ledd.

Se § 5-15-6, hvor det fremgår at naturalytelser som kan anses som rimelige velferdstiltak for alle eller en betydelig gruppe av ansatte i bedriften, ikke regnes som skattepliktig inntekt.

Hva som anses som rimelige velferdstiltak, fremgår nærmere av ligningspraksis, se Skatte-ABC under «velferdstiltak». Av ligningspraksis fremgår det imidlertid at ordningen med skattefrie velferdstiltak ikke omfatter foretak uten ansatte eller foretak med en eller flere ansatte som til sammen ikke har arbeidstid og lønn som tilsvarer en full stilling i foretaket. I foretak som eies av én person, eventuelt sammen med ektefellen, vil det være et krav at foretaket i tillegg har andre ansatte (uten nær familiemessig tilknytning) som til sammen utgjør en hel stilling.

Dette vilkåret er oppfylt i og med at virksomheten har ansatt en selger som ikke har familiemessig tilknytning til Per og Linda.

For at en fordel ved bruk av bedriftshytte skal anses som et rimelig velferdstiltak, må hytta være disponibel slik at alle eller en betydelig gruppe ansatte i bedriften har lik rett til å disponere den. Er bruken av hytta hovedsakelig forbeholdt bedriftens eiere, vil fordelene være skattepliktige for eierne.

Ligningspraksis/administrativ praksis i skatteetaten viser at det som utgangspunkt vil bli lagt til grunn at fri bedriftshytte ikke godtas som et rimelig velferdstiltak når bedriften har færre enn 10 ansatte.

Dette vil være skattemyndighetenes utgangspunkt her. Ønskes et annet utfall, må Per AS endre planene og praksis slik at de kan sannsynliggjøre at bruken tilfredstiller kravene som stiles for at dette skal være rimelig velferdstiltak.

Oppgave 4-11

- a) Dersom man kommer til at dette i utgangspunktet er en skattepliktig fordel, må det deretter vurderes om det likevel er et rimelig velferdstiltak, jf. FSFIN § 5-15-6, og dermed skattefritt.

Skattedirektoratet har tatt stilling til en lignende problemstilling i BFU (Bindende forhåndsuttalelse) 60/07. I tråd med denne uttalelsen, er det nærliggende å komme til at dette ikke er en skattepliktig fordel for ansatte, men et arbeidsmiljøtiltak som er i arbeidsgivers interesse.

- b) Vi forutsetter at sykehjemmet drives i privat regi med økonomisk formål, slik at overskudd fra driften er skattepliktig. (Det vil si at sykehjemmet ikke er en del av kommunen. Dersom sykehjemmet er et kommunalt sykehjem, vil virksomheten være skattefri, jf. § 2-30 første ledd bokstav c. Videre forutsetter vi at sykehjemmet heller ikke drives i regi av privat rettssubjekt som ikke har økonomisk formål, jf. § 2-32.)

Arbeidsgiver som driver skattepliktig virksomhet, har fradragsrett for kostnadene etter § 6-1 som kostnader pådratt i forbindelse med erverv av skattepliktig inntekt. Arbeidsgiver har fradragsrett for kostnader til velferdstiltak når kostnadene er pådratt av hensyn til de ansattes interesser. Hvis kostnadene ikke er pådratt i forbindelse med et rimelig velferdstiltak, vil arbeidsgiver likevel ha fradragsrett for pådratte kostnader etter § 6-1.

Oppgave 4-12

- a) Alminnelig inntekt og personinntekt

i. Firmabil

Privat bruk av arbeidsgivers bil er en skattepliktig naturalytelse, jf. § 5-10 først ledd bokstav a og § 5-13. Det er gitt nærmere regler om firmabil i FSFIN. Grensebeløpet for inntektsåret i 2018 er på 303 900, jf. FSSD § 5-13-1.

Bilen er en personbil med listepriis som ny på 530 000 kroner. Siden bilen er eldre enn tre år, skal listepriisen reduseres til 75 %, det vil si 397 500 kroner. Det skal kun beregnes fordel for det antall måneder bilen er disponert privat, det vil si 7 måneder, jf. FSFIN § 5-13-6 første ledd. Se også FSSD § 5-13-1. Beregningen av den skattepliktige fordelten:

$$(30 \% \times 303\,900 + 20 \% \times (397\,500 - 303\,900)) \times 7/12 = \mathbf{64\,103\, \text{kroner}}$$

Skattepliktig fordel av å disponere arbeidsgivers bil privat inngår både i alminnelig inntekt og personinntekt.

ii. Mobiltelefon

Arbeidsgivers dekning av kostnader til mobiltelefonabonnement er skattepliktig fordel for den ansatte, jf. § 5-10 første ledd bokstav a og § 5-12 femte ledd. Skattepliktig fordel beregnes etter FSFIN § 5-12-20 til § 5-12-24. Skattepliktig fordel utgjør 4 392 kroner, jf. FSFIN § 5-12-21 andre ledd. (Det er benyttet sats for inntektsåret 2018).

iii. Bolig og fritidsbolig

Per har leid ut egen bolig i deler av året. Samlet leieinntekt utgjør 33 000 kroner og overstiger beløpsgrensen på 20 000 kroner, jf. skatteloven § 7-2 første ledd bokstav c. Hele beløpet er skattepliktig som kapitalinntekt.

Gevinst ved salg av bolig er i utgangspunktet skattepliktig. Her er kravet til bo- og eiertid i § 9-3 andre ledd oppfylt. Gevinsten på 600 000 kroner er derfor skattefri.

Hytta har vært utleid i deler av året. 85 prosent av utleieinntekten som overstiger 10 000 kroner, skal tas med som skattepliktig kapitalinntekt ved beregningen av alminnelig inntekt, det vil si 7 013 kroner, jf. § 7-2 andre ledd.

Fast lønn på 357 000 kroner er skattepliktig arbeidsinntekt, jf. § 5-1 og § 5-10 første ledd bokstav a.

Bonus er også skattepliktig arbeidsinntekt, jf. § 5-10 første ledd bokstav a. Tidfestingsregelen i § 14-3 første ledd (kontantprinsippet) gjør at Per må ta med bonus som er mottatt 20X6 i dette årets alminnelig inntekt. Av bonus opptjent i 20X6 på til sammen 140 000 kroner, er 100 000 kroner utbetalt i 20X6. I tillegg har Per mottatt 20 000 kroner som ble opptjent i 20X5, slik at skattepliktig bonus i 20X6 blir til sammen 120 000 kroner.

Samlet skattepliktig fordel vunnet ved arbeid:

$357\,000 + 120\,000 + 4\,392 + 64013 = \mathbf{545\,495 \text{ kroner.}}$

Pers datter har arbeidsinntekt som skattlegges hos henne, jf. § 2-14 fjerde ledd.

Samlet renteinntekt i 20X6 på 3 740 kroner er skattepliktig kapitalinntekt, jf. § 5-1 og § 5-20. Det samme er barnas renteinntekt på 54 000 kroner. Tidfestingen av renteinntekter følger opptjeningsprinsippet, jf. § 14-2. Barnas renteinntekt skal tilordnes far, jf. § 2-14 første ledd.

Til sammen utgjør skattepliktige kapitalinntekter $33\,000 + 7\,013 + 3\,740 + 54\,000 = \mathbf{97\,753 \text{ kroner.}}$

Minstefradrag beregnes av brutto arbeidsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav a. Fradraget utgjør 45 %, med mindre nedre eller øvre grense skal anvendes i stedet, jf. § 6-32. Her blir det maksimalt minstefradrag på 97 610 kroner, jf. SSV § 6-1. Som følge av at det kreves minstefradrag, kan Per ikke kreve fradrag for verktøykostnader i tillegg, jf. § 6-30 første ledd.

Per kan kreve fradrag for fagforeningskontingent, jf. § 6-20 første ledd. Maksimalt fradrag utgjør 3 850 kroner, jf. § 6-20 fjerde ledd. Per kan også kreve $1700 \times 6 = 10\,200$ kroner i foreldrefradrag, jf. § 6-48 første ledd.

Selv om renter på gjeld ikke kan knyttes til skattepliktig inntekt, kan det kreves fradrag. Særskilt hjemmel for rentefradrag finnes i § 6-40. Per kan kreve fradrag for $48\,200 + 4\,570 = 52\,770$ kroner.

Samlet beregning:

Firmabil fordel	64 103
Lønn	357 000
Bonus	120 000
Ekom	4 392
Sum arbeidsinntekt (personinntekt)	545 495
Kapitalinntekter	97 753
Minstefradrag	(97 610)
Fagforeningskontingent	(3 850)
Foreldrefradrag	(10 200)
Rentefradrag	(52 770)
Sum fradrag	(164 430)
Alminnelig inntekt	478 818

Per er eneforsørger for to barn. Dermed har han rett til utvidet barnetrygd, jf. lov 8. mars 2002 om barnetrygd § 9, og dermed også rett til særfradrag etter skatteloven § 6-80. Barnetrygd er ikke skattepliktig inntekt, jf. § 5-43 første ledd bokstav a. Størrelsen på særfradraget fremgår av SSV § 6-6. Etter fradrag for særfradrag på 51 804 kroner, blir **skattbar alminnelig inntekt 427 014 kroner**.

Arbeidsinntekten på **545 214 kroner** utgjør Pers personinntekt, jf. skatteloven § 12-2 første ledd bokstav a.

- b) Beregningene vises ikke her. Se løsninger til oppgaver foran i dette kapittelet og til oppgaver i kapittel 1.

Oppgave 4-13

- a) For hver post oppgitt i oppgaven, har vi nedenfor redegjort for om posten påvirker Jannes alminnelige inntekt og/eller personinntekt.
- 60 000 kroner i feriepenger opptjent i 20X1 som ble utbetalt fra arbeidsgiver i juni 20X2, er skattepliktig i 20X2 som alminnelig inntekt, jf. § 5-10 og § 14-3, og som personinntekt fra arbeid, jf. § 12-2 bokstav a.
 - Til sammen 550 000 kroner i fast lønn er mottatt av Janne i 20X2 og er skattepliktig i 20X2 som alminnelig inntekt, jf. § 5-10 og § 14-3, og som personinntekt fra arbeid, jf. § 12-2 bokstav a.

3. Bonus opptjent på grunnlag av hotellets årsresultat for 20X1, totalt 150 000 kroner, ble utbetalt til Janne i februar 20X2, og tas med i alminnelig inntekt i 20X2, jf. § 5-10 og § 14-3, og som personinntekt fra arbeid, jf. § 12-2 bokstav a.
4. Til jul i 20X2 fikk Janne gavekort fra arbeidsgiver på en feriereise med verdi 40 000 kroner. Velferdstiltak i arbeidsforholdet er i utgangpunktet en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid etter § 5-1, jf. § 5-10. Finansdepartementet har i loven fått fullmakt til å fastsette forskrift med bestemmelser om at mindre naturalytelser og andre mindre fordeler skal være skattefrie, jf. § 5-15 andre ledd. Se FSFIN § 5-15-6, hvor det fremgår at naturalytelser som kan anses som rimelige velferdstiltak for alle eller en betydelig gruppe av ansatte i bedriften, ikke regnes som skattepliktig inntekt. En gave i form av feriereise er uansett ikke et rimelig velferdstiltak. Verdien av gavekortet er en fordel vunnet ved arbeid, som er skattepliktig på samme måte som lønn, jf. §§ 5-1 og 5-10. Fordelen tidfestes til det inntektsåret da gaven ble mottatt, jf. § 14-3. Verdien på 40 000 kroner skal tas med i både alminnelig inntekt og personinntekt, jf. § 12-2 bokstav a, i 20X2.
5. Arbeidsgiver har stilt en bærbar pc som kostet 12 000 kroner i innkjøp, til disposisjon for Janne. Hun har i tillegg en stasjonær pc på kontoret. Så fremt dette er i arbeidsgivers interesse, er dette ingen skattepliktig fordel, se FSFIN 5-15-4.
6. Arbeidsgiver har stilt en mobiltelefon til disposisjon for Janne, som hadde en innkjøpspris for arbeidsgiver på 8 000 kroner. Se svaret på nr. 5. Det er ikke praksis for å skattlegge fordelen av privat bruk av telefonapparat stilt til rådighet av arbeidsgiver, når dette også benyttes i arbeidssammenheng. Se også FSFIN § 5-15-4.
7. Arbeidsgiver står som abonnent for mobiltelefonen som Janne benytter. Hovedregelen er at naturalytelse er skattepliktig fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-10 første ledd bokstav a og § 5-1. Verdien av fordelen inngår både i alminnelig inntekt og i personinntekten, jf. § 12-2. Fordelen tidfestes til det inntektsåret og de månedene arbeidstaker har hatt adgang til bruk av mobiltefontjenestene, jf. § 14-3. Verdsetting av fordelen, se § 5-12 femte ledd og FSFIN § 5-12 C. Fordelen utgjør 4 392 kroner (sats for 2018), jf. § 5-12-21.
8. Janne har fått refundert reisekostnader etter regning i forbindelse med tjenestereiser på til sammen 120 000 kroner. Dette er ikke inntekt for Janne. Reisekostnader som arbeidstaker får refundert for utførte tjenestereiser i samsvar med vilkårene i skattebetalingsforskriften § 5-6-12, skal ikke beskattes som inntekt hos arbeidstaker.
9. Janne har mottatt kostgodtgjørelse etter statens satser i forbindelse med tjenestereiser med til sammen 17 592 kroner, det vil si 733 kroner per reisedøgn. Utgiftsgodtgjørelse til kost til arbeidstaker som på grunn av arbeidet må bo utenfor sitt hjem, herunder ved tjenestereiser med overnatting, er fritatt for forskuddstrekk når arbeidstakeren utarbeider en reiseregning og godtgjørelsen ikke overstiger Skattedirektoratets forskuddssatser, jf. skattebetalingsforskriften § 5-6-12, og er dermed fritatt fra skatteplikt, jf. skatteloven § 5-12 tredje ledd. Hvis det er statens satser som benyttes og disse er høyere enn de trekkfrie satsene som er fastsatt av Skattedirektoratet, må arbeidsgivere som utbetaler kostgodtgjørelse i henhold til statens satser, splitte innberetningen i en trekkfri og en trekkpliktig del. Legger vi til grunn de forskuddstrekkfrie sats for 2018, har Janne mottatt $733 - 569 = 164$ kroner i skattepliktig kostgodtgjørelse per reisedøgn. Hun har hatt $17\,592 / 733 = 24$ reisedøgn, og dermed mottatt $24 \times 164 = 4\,056$ kroner i skattepliktig kostgodtgjørelse. Beløpet regnes med både i alminnelig inntekt og personinntekt, jf. §§ 5-1, 5-10, 5-12 tredje ledd, § 14-3 og § 12-2 bokstav a.

10. I forbindelse med en markedsføringskampanje i desember 20X2 har Janne lagt ut 28 000 kroner for arbeidsgiver. Hverken utlegget eller den senere refusjonen får skattemessig virkning for Janne.
11. Rabatten på 45 000 kroner er en fordel vunnet ved arbeid. Den skal tas med i Jannes alminnelige inntekt og personinntekt i 20X2. Se for øvrig svaret på oppgave 4-4.
12. Adgang til å disponere bilen privat, medfører en skattepliktig fordel for Janne, jf. §§ 5-1, 5-10 og 5-13. Fordelen skal inngå i både alminnelig inntekt og personinntekt. Verdsettelse av fordelen: Se § 5-13, tilhørende regler i FSFIN og grensebeløp i FSSD.

Når skattyter disponerer bil som drives kun med elektrisk kraft (elbil), verdsettes bilen til 60 prosent av bilens listepriis som ny, jf. FSFIN § 5-13-5. Janne skal derfor ta utgangspunkt i bilverdi på 600 000 x 60 % = 360 000 kroner. For inntektsåret 2018 er grensebeløpet i FSSD 303 900 kroner. Fordelen kan da beregnes slik:

$20\% \times (60\% \times 600\,000 - 303\,900) + 30\% \times 303\,900 = 102\,390$ kroner, og inngår i alminnelig inntekt og personinntekt, som fordel vunnet ved arbeid, i 20X3. Fordelen skattlegges i 20X3, og skal ikke regnes med i inntekten for 20X2, jf. skatteloven § 14-3.

Tilrettelegging for parkering og lading av elbil er det ikke praksis å beskatte arbeidstaker for.

- b)** Janne har ikke krav på andre fradrag enn minstefradrag for inntektsåret 20X2. Minstefradrag beregnes av brutto arbeidsinntekt, jf. § 6-31 første ledd bokstav a. Fradraget utgjør 45 %, med mindre nedre eller øvre grense skal anvendes i stedet, jf. § 6-32. Her blir det maksimalt minstefradrag, jf. SSV § 6-1. Nedenfor har vi beregnet alminnelig inntekt og personinntekt for Janne for inntektsåret 20X2.

	Beløp
1	60 000
2	550 000
3	150 000
4	40 000
7	4 392
9	4 056
11	45 000
Minstefr.	(97 610)
Alm.innt	755 838

- c) Personinntekten tilsvarer her sum arbeidsinntekt, det vil si 853 448 kroner, jf. § 12-2.
- d) Beregningen er ikke vist her.

Oppgave 4-14

- a) Martine har fått disponere både en bil og en mobiltelefon av sin arbeidsgiver. Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1. Ytelsene omfattes av skatteplikten for fordeler vunnet ved arbeid, se også § 5-10. Skatteloven har særlige regler om privat bruk av arbeidsgivers bil i § 5-13. Utfyllende regler er gitt i FSFIN § 5-13. Vi forutsetter at den bilen Martine disponere, er en vanlig personbil og ikke en varebil i klasse 2. Når bilen er eldre enn 3 år, skal listeprisen settes til 75 % av listeprisen. Fordelen skal fastsettes til 30 % av listeprisen inntil et beløp fastsatt av departementet, og 20 % av overskytende. Grensebeløpet fremgår av FSSD § 5-13 og for 2018 skal fordelen fastsettes til 30 % av listeprisen inntil 303 900 kroner. Beregning av skattepliktig fordel:

Bilens listepris som ny er 300 000 kroner	
Bilen er eldre enn 3 år - 75 % av listepris	225 000
30 % av listepris inntil grensebeløpet	67 500

Fri bruk av elektronisk kommunikasjon er en skattepliktig fordel vunnet ved arbeid. Dette er en skattepliktig naturalytelse etter § 5-12. Reglene om fastsettelse av fordelen fremgår av § 5-12 femte ledd, jf. FSFIN § 5-12 C. Fordel ved adgang til privat bruk av en eller flere elektroniske tjenester fastsettes til 4 392 per år, jf. FSFIN § 5-12-21 første ledd. Fordel ved fri bruk av arbeidsgivers bil og fri bruk av mobiltelefon inngår i Martines alminnelige inntekt.

- b) Hva som inngår i personinntekt, står i § 12-2. Av bestemmelsens første ledd bokstav a fremgår det at fordel vunnet ved arbeid inngår i personinntekt. Fordel ved fri bruk av arbeidsgivers bil og fri bruk av mobiltelefon inngår i Martines personinntekt.
- c) Reglene om beregning av arbeidsgiveravgift står i folketrygdloven § 23-2. Av tredje ledd fremgår at det skal beregnes arbeidsgiveravgift av naturalytelse i samme utstrekning som ytelsene inngår i beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk. Vi må derfor avgjøre om arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk i disse naturalytelsene. Reglene om forskuddstrekk er tatt inn i skattebetalingsloven. Naturalytelse er trekkpliktig, jf. § 5-6 første ledd bokstav a. Trekkplikt for fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil fremgår av skattebetalingsforskriften § 5-8-11 og arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon av § 5-8-14. Naturalytelsene er trekkpliktige og det skal dermed også beregnes arbeidsgiveravgift av ytelsene, jf. folketrygdloven § 23-2 tredje ledd. Vi forutsetter at Martines arbeidsgiver er lokalisert i sone 1, jf. Stortingets avgiftsvedtak § 2 og § 3. Arbeidsgiveren skal beregne arbeidsgiveravgift med 14,1 % av naturalytelsene.

Skattepliktig fordel fri bil, jf. § 5-13	67 500
Skattepliktig fordel elektronisk komm.	4 392
Sum	71 892
Arbeidsgiveravgift – 14,1 %	10 136

- d) Arbeidsgivergrunnlaget er ikke reelle kostnader for arbeidsgiver. Markus får fradrag etter § 6-1 for de faktiske kostnadene knyttet til bilen og telefonen. For bilen får han også fradrag for saldoavskrivninger, jf. § 6-10 og nærmere regler i § 14-40 flg. Han får også fradrag for arbeidsgiveravgiften på 10 136 kroner, jf. § 6-1 og § 6-15.

- e) Løsningen er ikke oppgitt her. Regn ut og sammenlign ditt svar med en av dine medstudenters svar.

Oppgave 4-15

Ektefellenes netto formue skal ses under ett ved fastsetting av grunnlaget for formueskatt, jf. skatteloven § 2-10. Netto formue overstiger ikke bunnfradraget og ektefellene skal derfor ikke betale formueskatt, jf. SSV §2-1.

Lønnsinntekt er skattepliktig etter § 5-1, jf. § 5-10, og tidfestes etter kontantprinsippet, jf. § 14-3. Vi forutsetter at ektefellene benytter minst halvparten av boligen til egen bruk regnet etter utleieverdien. Utleieinntekten fra hybelen er derfor fritatt fra skatteplikt, jf. § 7-2 første ledd bokstav a. Renteinntekt på bankkonto er skattepliktig kapitalinntekt, jf. § 5-20, og tidfestes etter hovedregelen i § 14-2.

Begge ektefellene skal ha minstefradrag i lønnsinntekten etter § 6-30 flg. Fagforeningskontingent er fradragberettiget etter § 6-20. Fradrag gis med inntil 3 850 kroner. Ektefellene har krav på foreldrefradrag, jf. § 6-48. Fradraget gis for legitimerede kostnader til pass og stell av barn som er under 12 år i inntektsåret. Fradragssatsen fremgår av SSV § 6-2 og kan ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn og ytterligere 15 000 kroner for hvert barn. Det gis fradrag for legitimerede kostnader og ektefellene får fradrag for pådratte kostnader til barnehage med 30 000 kroner. Gjeldsrenter er fradragberettiget etter § 6-40. Ektefellene har kort reiseavstand til jobb og pådratte reisekostnader vil ikke overstige bunnfradraget i § 6-44.

	Sissel	Ektefellen
Alminnelig inntekt		
Lønnsinntekt	500 000	450 000
Renteinntekter	5 000	3 000
Sum inntekter	505 000	453 000
Minstefradrag	(97 610)	(97 610)
Fagforeningskontingent	(3 850)	(3 850)
Foreldrefradrag	(15 000)	(15 000)
Gjeldsrenter	(25 000)	(25 000)
Sum fradrag	(141 460)	(141 460)
Alminnelig inntekt	363 540	311 540
Personfradrag	(54 750)	(54 750)
Beregningsgrunnlag for nettoskatt	308 790	256 790
Personinntekt	500 000	450 000

	Sissel	Ektefellen
Trinnskatt, trinn 1	965	965
Trinnskatt, trinn 2	8 649	6 999
Trygdeavgift mellomomsats	41 000	36 900
Nettoskatt (skatt på alminnelig inntekt)	71 022	59 062
Sum inntektsskatt	121 636	103 926

Oppgave 4-16

I løsningsforslaget til denne oppgaven vises kun utregningene. Beløpsgrenser og satser for 2018 er anvendt. Til eksamen må besvarelsen inneholde relevante forklaringer og referanser til aktuelle paragrafer.

Lønn (personinntekt)	700 000
Aksjeutbytte	20 000
Renteinntekter	15 000
Minstefradrag	(97 610)
Gjeldsrenter	(20 000)
Alminnelig inntekt	617 390
Personfradrag, jf. § 15-4	(54 750)
Beregningsgrunnlag nettoskatt	562 640

Trinnskatt, trinn 1	965
Trinnskatt, trinn 2	11 885
Trinnskatt, trinn 3	12 642
Trygdeavgift mellomomsats	57 400
Nettoskatt (skatt på alminnelig inntekt)	129 407
Sum inntektsskatt	212 299
Innbetalt forskuddstrekk	(300 000)
Beløp som tilbakebetales fra skatteoppkreveren	87 701

Netto formue: Oppgaven oppgir formuesverdien av eiendeler og gjeld, jf. skatteloven kapittel 4. Satser og fribeløp fremgår av SSV kapittel 2.

Selveierleilighet	500 000
Bil	100 000
Bankinnskudd	1 000 000
Aksjer	2 000 000
Eiendeler	3 600 000
Gjeld	-1 000 000
Netto formue	2 600 000
Skattefritt beløp	1 480 000
Grunnlag formuesskatt	1 120 000

Staten - 0,15 %	1 680
Kommunen - 0,7 %	7 840
Sum	9 520

Oppgave 4-17

Foreldrene er ikke gift. Skattefastsettingen skjer derfor særskilt for hver av foreldrene. Sønnen Thoralf som er 14 år, skal fastsette sin egen arbeidsinntekt, jf. skatteloven § 2-14 fjerde ledd. For øvrig skal hans inntekter henføres til Henriette, jf. § 2-14 andre ledd.

Det følger forutsetningsvis av oppgaveteksten at begge foreldrene bor nær arbeidsstedet og det er følgelig ikke aktuelt med fradrag for reise mellom hjem og arbeid i denne oppgaven, se § 6-44.

a) Axel (far)

Axel har ingen andre inntekter enn arbeidsinntekt og naturalytelser fra prosjektlederjobben som inngår i personinntekten, jf. skatteloven § 12-2 bokstav a. Lønn, feriepenger, bonus og naturalytelser tilfettes hos arbeidstaker etter kontantprinsippet i § 14-3 første ledd. Lønn, feriepenger og bonus mottatt i 20X2 utgjør 627 000 kroner.

Som følge av at Axel disponerer arbeidsgivers bil, skal det beregnes et tillegg i hans arbeidsinntekt etter § 5-13. Denne fordelten er vunnet ved arbeid og vil inngå i personinntekten etter § 12-2 bokstav a. FSSD angir hva som er beløpsgrensen som nevnt i skatteloven § 5-13 første ledd.

I august fikk Axel, som den eneste blant de ansatte i selskapet, tegne seg for 1000 aksjer. Han betalte 300 000 kroner for aksjene, som hadde en markedsverdi på 530 000 kroner. Han har følgelig oppnådd en skattepliktig fordel på 230 000 kroner, jf. § 5-10 og § 5-1. Rabatten etter § 5-14 første ledd er ikke aktuell, da dette ikke var en generell ordning hvor alle ansatte fikk tilbud om å kjøpe aksjer. Fordelen på 230 000 kroner skal skattlegges som fordel vunnet ved arbeid i 20X2, jf. § 14-3.

Arbeidsgivers dekning av bredbånd hjemme og mobiltelefon utgjør en fordel for Axel på 4 392 kroner, jf. § 5-12 femte ledd og FSFIN § 5-11-10 og § 5-12 C, herunder § 5-12-21.

Fordeler vunnet ved arbeid inngår i alminnelig inntekt, jf. § 5-1 og §§ 5-10 flg. Oppgaven har ingen opplysninger om inntekter ut over dette. Vi forutsetter derfor at Axel ikke har kapitalinntekt eller virksomhetsinntekt som skal regnes med i alminnelig inntekt.

Det kan ikke kreves fradrag for husleiekostnadene. Dette er private kostnader, jf. § 6-1 andre ledd. Axel får minstefradrag i arbeidsinntekt, jf. § 6-30 flg. Arbeidsinntekten er høy nok til at minstefradraget blir lik øvre grense, jf. § 6-32 første ledd bokstav c, og SSV § 6-1.

Påløpte renter på lånet utgjorde 3 400 kroner. Det gis fradrag for disse etter § 6-40. Fradraget gis i det inntektsåret da rentene er påløpt, jf. § 14-2 andre ledd.

Lønn, feriepenger og bonus mottatt i 20X2	627 000
Fordel fri bil (2018-regler)	162 390
Elektroniske kommunikasjonstjenester dekket av arbeidsgiver	4 392
Rabatt ved tegning av aksjer i arbeidsgiverselskapet	230 000
Sum arbeidsinntekt (personinntekt)	1 023 782
Rentefradrag	(3 400)
Minstefradrag	(97 610)
Sum fradrag	(101 010)
Alminnelig inntekt	922 772

b) Henriette (mor)

Henriette har ingen andre inntekter enn arbeidsinntekt fra lærerjobben som inngår i personinntekten, jf. § 12-2 bokstav a. Lønn og feriepenger skattlegges hos arbeidstaker etter kontantprinsippet i § 14-3 første ledd.

Henriette har renteinntekter på 840 kroner som er skattepliktige etter § 5-20, jf. § 5-1. Hun skal også skattlegges for Thoralfs renteinntekter på 2 000 kroner. Barnetrygden som Henriette mottar, er ikke skattepliktig, jf. § 5-43 første ledd bokstav a.

Det gis ikke fradrag for husleiekostnadene. Dette er private kostnader, jf. § 6-1 andre ledd. Henriette får minstefradrag i arbeidsinntekt, jf. § 6-30 flg. Arbeidsinntekten er høy nok til at minstefradraget blir lik øvre grense, jf. § 6-32 første ledd bokstav c, og SSV § 6-1. Trukket pensjonspremie på 6 500 kr er fradragsberettiget for arbeidstaker, jf. 6-47 første ledd bokstav a. Hun får fradrag for rentekostnader, jf. § 6-40. I utgangspunktet gis det fradrag for rentekostnader når de er påløpt, jf. § 14-2 andre ledd, men studielånsrenter periodiseres etter kontantprinsippet, jf. § 14-20 tredje ledd. Det gjelder også et kontantprinsipp for misligholdte renter, jf. § 14-20 andre ledd. Hun får følgelig fradrag for de betalte rentene, det vil si 3 600 kroner.

Fradrag for kostnader til barnepass er i utgangspunktet avskåret i § 6-1. Fradragsrett for slike kostnader vil bare foreligge når vilkårene i § 6-48 er oppfylt. Det gis bare fradrag når barnet er under 12 år i inntektsåret. Thoralf er 14. Følgelig gis det ikke fradrag for disse kostnadene.

Som følge av at Henriette mottar utvidet barnetrygd, har hun krav på særfradrag etter § 6-80. Det er forutsatt at NAV hvert år skal gi opplysninger til skattemyndighetene om hvem som har fått utvidet barnetrygd i løpet av året, hvor stor del av året utvidet barnetrygd er utbetalt og om den utvidede barnetrygden er delt mellom foreldrene. I oppgaven fremgår dette kun av beløpets størrelse. For 2018 er særfradraget fastsatt til 4 317 kroner per påbegynt måned, jf. SSV § 6-6, som på årsbasis da blir 51 804 kr.

Lønn og feriepenger mottatt i 20X2 (personinntekt)	359 000
Egne renteinntekter	840
Thoralfs renteinntekter	2 000
Minstefradrag	(97 610)
Fradrag for pensjonspremie	(6 500)
Fradrag for renter på studielån	(3 600)
Alminnelig inntekt (før særfradrag)	254 130

Thoralf (14 år)

Thoralf skal kun skattlegges for arbeidsinntekten, jf. § 2-14. Alminnelig inntekt blir som følge av fradraget etter § 6-32 første ledd bokstav c lik 0. Personinntekten blir lik lønnen. Det følger av folketrygdloven § 23-3 fjerde ledd at det ikke betales trygdeavgift av personinntekt når denne er under 54 650 kroner. Det blir derfor ingen skatt på Thoralfs inntekt.

f) Skatteberegning vises ikke her.

Oppgave 4-18

Ved fastsetting av alminnelig inntekt for Sylvi må vi ta stilling til hvilke økonomiske fordeler/inntekter som er skattepliktige, verdsettingen i denne forbindelse og tidfestingen.

Fordeler vunnet ved arbeid: Sylvi har en lønnsinntekt på 650 000 kroner. Lønnsinntekten er skattepliktig fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1, jf. § 5-10. Hun har også fått utbetalt styrehonorar med 50 000 kroner i 2017. Styrehonoraret er også skattepliktig fordel vunnet ved arbeid, jf. § 5-1, jf. § 5-10 første ledd b. Arbeidsinntekt mv tidfestes til det inntektsåret da beløpet utbetales eller ytelsen erlegges, jf. § 14-3 (kontantprinsippet). Både lønnen og styrehonoraret er mottatt av Sylvi i 20X1 og skal derfor også tas med som inntekt dette inntektsåret. Sylvi har utført ekstern sensur i desember. Vederlaget for sensurarbeidet skal utbetales i januar 20X2, og vil derfor først tas til beskatning i utbetalingsåret.

Leieinntekter egen bolig: Sylvi har leid ut egen bolig i 3 måneder for 15 000 kroner per måned. Utleieinntekter er i utgangspunktet en skattepliktig fordel vunnet ved kapital, jf. § 5-1, jf. § 5-20. Det er imidlertid et særskilt skattefritak for inntekt ved utleie av egen bolig i § 7-2. Sylvi har leid ut hele boligen i 3 måneder og et skattefritak må vurderes etter § 7-2 første ledd bokstav b. Det er et vilkår for skattefritak at leieinntektene ikke overstiger 20 000 kroner i inntektsåret. Sylvi har leid ut boligen for $(15\ 000 \text{ kroner} \times 3) = 45\ 000 \text{ kroner}$. Leieinntektene er skattepliktige. (Om fradrag for kostnader, se nedenfor under kostnader til bolig).

Renteinntekter: Renteinntekter bankinnskudd er en skattepliktig fordel vunnet ved kapital, jf. § 5-1, jf. § 5-20. Kapitalinntekter tidfestes til det inntektsåret da inntektene er opptjent, jf. § 14-2.

Aksjeutbytte: Sylvi har mottatt et aksjeutbytte på 150 kroner per aksje i 20X1. Hun eier 1 500 aksjer i Finans AS og mottar et utbytte på $(1\ 500 \times 150) = 225\ 000 \text{ kroner}$. Utbyttet er skattepliktig inntekt, jf. § 10-11 første ledd.

Ved beregning av skattepliktig inntekt skal Sylvi ha fradrag for skjerming etter § 10-12.

I oppgave 4-18 fjerde avsnitt er det i årstallsangivelse for aksjehendelser som ikke er konsistent med årstallsangivelsene tidligere i oppgaven. Korrekt tekst for dette avsnittet skal være slik:

Sylvi har investert i aksjer. Hun har 500 aksjer i Finans AS, som ble anskaffet for 3 000 kroner per aksje inkludert omkostninger 2 år forut for inntektsåret 20X1. Videre kjøpte hun ytterligere 1 000 aksjer i det samme selskapet i året forut for inntektsåret 20X1, det vil si i 20X0, for 3 500 kroner per aksje inkludert omkostninger. Hun har tidligere ikke mottatt utbytte på aksjene. I 20X1 ble det utbetalt 150 kroner i utbytte per aksje. Skjermingsrenten for alle aktuelle år er 1 %. (Tips: Se kapittel 8 i læreboka og skatteloven §§ 10-11 og 10-12.)

Skjerming for aksjer anskaffet to år forut for inntektsåret 20X1: Sylvi kjøpte 500 aksjer for 3 000 kroner per aksje. Hun eier disse aksjene ved utgangen av anskaffelsesåret og får beregnet skjerming per aksje på $(3\ 000 \times 1\%) = 30$ kroner per aksje, jf. § 10-12 andre ledd. Hun har ikke mulighet til å benytte skjermingen dette året og ubenyttet skjerming framføres, jf. § 10-12 første ledd. Ubenyttet skjerming per aksje var 30 kroner.

Skjerming i året detter (20X0): Sylvi har i dette året kjøpt ytterligere 1 000 aksjer i det samme selskapet for 3 500 kroner per aksje, og eier ved utgangen av året til sammen 1 500 aksjer. Ved beregning av skjermingen skal skjermingsgrunnlaget settes til aksjens inngangsverdi tillagt ubenyttet skjerming fra tidligere år. Det er nødvendig å beregne skjerming separat for aksje med forskjellig ervervstidspunkt og ulik kostpris.

Skjermingsgrunnlag per aksje for de gamle aksjene blir $(3\ 000 + 30) = 3\ 030$ kroner. Skjerming $(3\ 030 \times 1\%) = 30,3$ kroner per aksje. Ubenyttet skjerming framføres, jf. § 10-12 andre ledd. Ubenyttet skjerming per aksje $(30 + 30,3) = 60,3$ kroner

For de nyanskaffede aksjene blir skjerming per 31.12.20X0 $(3\ 500 \times 1\%) = 35$ kroner per aksje. Hun mottar ikke utbytte i dette inntektsåret. Ubenyttet skjerming framføres, jf. § 10-12 første ledd. Ubenyttet skjerming for disse aksjene blir 35 kroner per aksje.

Skjerming i 20X1: Sylvi eier fortsatt aksjene som ble anskaffet to år tilbake per 31.12.20X1 og skal ha beregnet skjerming, jf. § 10-12 andre ledd. Ved beregning av skjermingen skal skjermingsgrunnlaget settes til aksjens inngangsverdi tillagt ubenyttet skjerming fra tidligere år. Skjermingsgrunnlag per aksje $(3\ 000 + 30 + 30,3) = 3\ 060,3$ kroner per aksje. Skjerming $(3\ 060,3 \times 1\%) = 30,603$ per aksje.

Aksjer kjøpt i 20X0: Sylvi eier også disse aksjene per 31.12.20X1 og skal ha beregnet skjerming, jf. § 10-12 andre ledd. Ved beregning av skjermingen skal skjermingsgrunnlaget settes til aksjens inngangsverdi tillagt ubenyttet skjerming fra tidligere år. Skjermingsgrunnlag per aksje $(3\ 500 + 35) = 3\ 535$ kroner per aksje. Skjerming $(3\ 535 \times 1\%) = 35,35$ kroner per aksje.

Beregning av skattepliktig utbytte etter fradrag for skjerming og oppjustering:

Utbytteutdeling (1 500 x 150)	225 000
Skjerming (de eldste aksjene) (30,603 x 500)	15 302
Skjerming (aksjene anskaffe i 20X0) (35,35 x 1 000)	35 350
Ubenyttet skjerming (de eldste aksjene), jf. 10-12 første ledd (60,3 x 500)	30 150
Ubenyttet skjerming 20X0-aksjene), jf. § 10-12 første ledd (35 x 1 000)	35 000
Utbytte redusert med fradragsberettiget skjerming	109 199
Oppjustert beløp jf. § 10-11 første ledd (For 2018 er oppjusteringsfaktoren 1,33)	145 234

Fradragsposter:

Minstefradrag: Sylvi har krav på minstefradrag i lønnsinntekten (lønn + styrehonorar) etter § 6-30 til § 6-32. Minstefradraget settes til 45 % av lønnsinntekten, jf. § 6-32 første ledd a. Stortinget fastsetter nedre og øvre grense for minstefradrag, jf. SSV § 6-1.

Sylvi har krav på øvre grense for fradrag med 97 610 kroner.

Fradrag for pensjonsordning: Sylvi har betalt 15 000 i pensjonsinnskudd til Statens pensjonskasse. Innbetalt beløp er fradragsberettiget etter § 6-47 første ledd.

Kostnader egen bolig: Sylvi bor i egen enebolig anskaffet for 10 år siden. I 20X1 har hun betalt forsikring og kommunale avgifter med til sammen 22 000 kroner. Hun har også skiftet golvbelegg og tapet for 40 000 kroner i boligen. Hun har også laget et ny døråpning i stua ut til hagen. Dette kostet 25 000 kroner. Sylvi har leid ut boligen i tre måneder og hatt en skattepliktig leieinntekt på 45 000 kroner.

Fordel ved at eier helt eller delvis bruker eiendom som egen bolig er ikke skattepliktig, jf. § 7-1 første ledd. Når fordelen ved egen bruk av boligen ikke er skattepliktig er pådratte driftskostnader knyttet til boligen som betalt forsikring og kommunale avgifter ikke fradragsberettiget, fordi pådratte kostnader ikke er pådratt i forbindelse med erverv av skattepliktig inntekt, jf. § 6-1. Sylvi har imidlertid leid ut boligen og hatt skattepliktig leieinntekt i 3 måneder. Pådratte driftskostnader i den tiden boligen har vært leid ut vil dermed være pådratt i forbindelse med erverv av skattepliktig inntekt, og vil dermed være fradragsberettiget etter § 6-1 andre ledd. Andelen av driftskostnader i den perioden eiendommen har vært leid ut fastsettes til 3/12 av pådratte kostnader (22 000 x 3/12) = 5 500 kroner.

Når det gjelder kostnader ved arbeid på eiendommen må det skilles mellom vedlikeholdskostnader og påkostninger på eiendommen. Vedlikeholdskostnader er kostnader som er pådratt for å holde eiendommen i sin opprinnelige stand, mens påkostninger innebærer en endring eller en standardheving av eiendommen. Både utskifting av golvbelegg og tapet vil være kostnader som er pådratt ved et vedlikehold av eiendommen. Når skattyter bruker eiendommen til egen bolig, vil kostnader til vedlikehold av eiendommen ikke være fradragsberettiget etter § 6-1. Det er heller ikke fradragsrett for vedlikeholdskostnader knyttet til den tiden eiendommen har vært utleid, jf. § 7-10. Av bestemmelsen fremgår det at ved utleie i mindre enn halve inntektsåret gis det ikke fradrag for vedlikeholdskostnader.

Kostnader ved innsetting av ny dør anses som en påkostning på eiendommen. Kostnader til påkostning på eiendommen er ikke fradragsberettiget. Disse kostnadene skal aktiveres og legges til eiendommens inngangsverdi eller kostpris.

Gjeldsrenter: Gjeldsrenter er fradragberettiget etter § 6-40. Rentekostnader fradras i i det året da kostnadene er påløpt, jf. § 14-2, men rentekostnader på studielån tidfestes etter kontantprinsippet, jf. § 14-20 tredje ledd og § 14-3 tredje ledd. Sylvi skal ha fradrag for betalte gjeldsrenter på studielånet med 15 000 kroner.

Inntektsposter

Lønn	650 000
Styrehonorar	50 000
Leieinntekt	45 000
Aksjeutbytte etter fradrag for skjerming og etter oppjustering	145 234
Renteinntekter	1 500
Sum	891 734

Fradragsposter

Minstefradrag	97 610
Premie til pensjonsordning	15 000
Kostnader vedrørende skattepliktig utleie av bolig	5 500
Renter på studielån	15 000
Sum	133 110

Alminnelig inntekt **758 624**

Lønn og styrehonorar er personinntekt, jf. § 12-2 første ledd a, det vil si **700 000** kroner.

b)

Skatt alminnelig inntekt	
Alminnelig inntekt	758 624
Personfradrag, jf. § 15-4, SSV § 6-3	54 750
Grunnlag skatt	703 874
Skatt - 23 %	161 891
Personinntekt	
Trygdeavgift , 8,2 %, jf. avgiftsvedtak § 7	57 400
Trinnskatt, jf. § SSV § 3-1	
Trinn 1 (237 900 - 169 000) x 1,4 %	965
Trinn 2 (598 050 - 237 900) x 3,3 %	11 885
Trinn 3 (700 000 - 598 050) x 12,4 %	12 642
Sum	25492
Sum trinnskatt og trygdeavgift	82 892
Sum skatt	244 783

Oppgave 4-19

- a) Skattepliktig fordel vunnet ved arbeid i 20X2 er utbetalt lønn med 800 000 kroner, jf. § 5-1, jf. § 5-10. I tillegg kommer ubetalt provisjon med 200 000 kroner. Lønnsinntekt tidfestes etter kontantprinsippet i § 14-3. I tillegg kommer fordel fri bil etter § 5-13, jf. FSFIN § 5-13 og FSSD § 5-13-1. Fordelen fastsettes slik;

303 900 x 30 %	=	91 170
(600 000 – 303 900) x 20 %	=	<u>59 220</u>
Skattepliktig fordel	=	150 390 kroner.

Skattepliktig fordel fri elektronisk kommunikasjon etter § 5-12 femte ledd, jf. FSFIN § 5-12 C fastsettes til 4 392 kroner.

Fordel vunnet ved arbeid i 20X2:

Lønn	800 000
Provisjon	200 000
Fordel fri bil	150 390
Fordel fri elektronisk kommunikasjon	<u>4 392</u>
Sum	1 154 782 kroner

- b) Arbeidsgivers plikt til å foreta forskuddstrekk fremgår av skattebetalingsloven. Av skattebetalingsloven § 5-6 første ledd fremgår det at det skal foretas forskuddstrekk i lønn og andre ytelser som omfattes av skatteloven § 5-10. Av skattebetalingsforskriften § 5-8-11 og § 5-8-14 fremgår det det skal foretas forskuddstrekk i fordel ved privat bruk av arbeidsgivers bil og i fordel ved privat bruk av arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon. Ved beregning av forskuddstrekket skal reglene for beregning av skattepliktig fordel i § 5-13 og i § 5-12 femte ledd legges til grunn. Forskuddstrekk foretas i henhold til skattekort, jf. skattebetalingsloven § 5-1.
- c) Plikten til å betale arbeidsgiveravgift fremgår av folketrygdloven § 23-2 første og tredje ledd. Av naturaltelseter skal det beregnes arbeidsgiveravgift i den utstrekning naturaltelsetene skal tas med ved beregning av forskuddstrekk. Arbeidsgiveravgift beregnes i sone 1 beregnes med 14,1 %, jf. avgiftsvedtaket § 3, jf. § 2. For arbeidsgiver gjelder realisasjonsprinsippet i § 14-2 og arbeidsgiver skal derfor beregne arbeidsgiveravgift av påløpt provisjon i 2017.

Grunnlag for beregning av arbeidsgiveravgift i 20X2:

Utbetalt lønn	800 000
Påløpt provisjon	250 000
Fri bil	150 390
Fordel fri elektronisk kommunikasjon	<u>4 392</u>
Sum	1 204 782
Arbeidsgiveravgift – 14,1 %	169 874 kroner